

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2808

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *bijbetaling voor een ommetje, douche en zwemmen* (ingezonden 10 juni 2010).

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 5 juli 2010).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat bewoners van tien verpleeghuizen in Groningen moeten betalen voor een ommetje (15 euro), een douchebeurt (21 euro) en zwemmen (42 euro)?¹

Antwoord 1

Ik heb het bericht gelezen.

Vraag 2

Bent u van mening dat dit het gewenste resultaat is van de invoering van de zorgzwaartepakketten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Instellingen zijn door de introductie van de zorgzwaartebekostiging bewuster geworden hoeveel middelen er beschikbaar zijn voor de (basis)zorg aan hun bewoners. De vraag van cliënten naar diensten kan groter zijn dan mogelijk is te bieden met de beschikbare financiële middelen. Voor de instelling bestaat dan de mogelijkheid, mits de basiszorg op orde is conform de normen van verantwoorde zorg en vastgesteld zorgplan, om de gewenste diensten door te berekenen naar de bewoners. De zorgzwaartebekostiging laat zien dat er grenzen zijn aan datgene wat uit de AWBZ-middelen kan worden betaald.

Vraag 3

Vindt u het vragen van deze extra bijdrage een wenselijke ontwikkeling? Zo ja, waarom?

Bent u bereid uit te zoeken binnen hoeveel zorginstellingen dit soort extra bijdragen worden gevraagd?

¹ De Telegraaf, 8 juni 2010: «Bejaarden moeten betalen voor ommetje»
http://www.telegraaf.nl/binnenland/6891700/_Bejaarden_betalen_voor_ommetje_.html?sn=binnenland

Antwoord 3

Ik vind het niet onwenselijk dat instellingen aanvullende diensten aanbieden. Aanvullende diensten kunnen een meerwaarde voor cliënten hebben. Instellingen bieden een aanbod van diensten aan dat aansluit bij de vraag van de bewoners.

Er zijn wel grenzen aan het doorberekenen van kosten voor aanvullende diensten: er mogen geen bijdragen gevraagd worden voor basiszorg; instellingen moeten transparant zijn over het aanbod en de cliëntenraden moeten worden betrokken.

In 2009 heeft voormalig staatssecretaris Bussemaker onderzoek laten verrichten naar vrijwillige bewonersbijdragen in AWBZ-instellingen. Hierin is ook ingegaan op het aantal instellingen dat aanvullende diensten tegen betaling aanbiedt. Ik heb u dit onderzoek toegestuurd op 23 juli 2009. Ik zie geen aanleiding voor een nieuw onderzoek.

Vraag 4

Bent u van mening dat een uitgebreide douchebeurt luxe is die via pluspakketten wordt aangeboden? Zo ja, wat is er volgens u luxe aan een douchebeurt?

Antwoord 4

Ik vind het van belang dat instellingen zich houden aan de normen van verantwoorde zorg. De IGZ houdt hier toezicht op. Ik treed niet in de vraag wat luxe is en wat niet, dit kan per persoon verschillen.

Vraag 5

Hoe worden de mensen die geen geld hebben voor de uitgebreide douchebeurt gewassen? Vindt u dit alternatief acceptabel?

Antwoord 5

Alle cliënten in een AWBZ-instelling moeten conform de normen van verantwoorde zorg verzorgd worden. De betreffende instelling die de uitgebreide douchebeurten uit het krantenartikel aanbiedt geeft aan dat alle cliënten gewassen of gedoucht worden conform de afspraken die met hen zijn gemaakt in het zorgplan.

Vraag 5

Hoe worden de mensen die geen geld hebben voor de uitgebreide douchebeurt gewassen? Vindt u dit alternatief acceptabel?

Antwoord 5

Op grond van informatie van het CBS blijkt dat het merendeel van de bewoners in de verpleeghuizen bestaat uit alleenstaande vrouwen in de leeftijdscategorie vanaf 75 jaar. De gemiddelde leeftijd in verpleeghuizen ligt boven de 80,5 jaar.

In onderstaande tabel vindt u de bezetting van verpleeghuisplaatsen in sectoreigen ZZP's op basis van de ZZP-opgave 2009.

ZZP opgave 2009	VPH gemengd ²	VPH stand alone
V&V 1	0%	0%
V&V 2	1%	0%
V&V 3	2%	1%
V&V 4	5%	4%
V&V 5	42%	43%
V&V 6	18%	17%
V&V 7	16%	18%
V&V 8	3%	3%
V&V 9	13%	13%
V&V 10	1%	1%
Totaal	100%	100%

² Gemengde aanbieders zijn combinaties van verzorgingstehuizen en verpleeghuizen.

Bron: NZa, juni 2009

Vraag 7

Bent u van oordeel dat naar buiten gaan, gewassen worden en lichamelijke inspanning luxe is of hoort bij het leven van een oudere? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7

Dit soort activiteiten kunnen de kwaliteit van leven van een oudere in een instelling verhogen. De behoefte aan naar buiten gaan, frequentie van gewassen worden en lichamelijke inspanning, verschilt per persoon.

Vraag 8

Bent u van mening dat juist persoonlijke verzorging en aandacht depressiviteit onder ouderen kan tegengaan en daarmee het gebruik van antidepressiva? Zo ja, bent u dan ook van mening dat iedere bewoner van een verpleeghuis recht heeft op een wandeling naar buiten?

Antwoord 8

Ik kan mij voorstellen dat persoonlijke verzorging en aandacht belangrijk is voor een individu. Ik weet niet in hoeverre persoonlijke verzorging depressiviteit en medicijngebruik tegengaat.

Alle bewoners van instellingen hebben recht op basiszorg. De precieze invulling van de zorg verschilt per persoon en wordt ingevuld in het zorgplan. Er bestaat geen «recht op een wandeling naar buiten.»

Vraag 9

Erkent u dat, doordat het nog niet duidelijk is wat onder dagelijkse zorg valt, dit soort (hoge) eigen betalingen kunnen worden gevraagd? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 9

Ik erken dat niet. Wat basiszorg is, is geregeld in de wet. In het Besluit zorgaanspraken zijn de aanspraken van een cliënt geregeld. De geleverde AWBZ-zorg moet voldoen aan de normen voor verantwoorde zorg. Deze normen zijn neergelegd in de Kwaliteitswet. De normen van verantwoorde zorg zijn algemeen van aard. Deze vinden hun invulling op het individuele niveau in de instelling. Met cliënten worden in de bespreking over het zorgplan afspraken gemaakt hoe de zorg er uit moet zien, in aansluiting op de reële behoefte van de cliënt.

Hierdoor is ruimte voor een invulling op individueel niveau. De sector heeft in gesprek met VWS aangegeven dat zij zelf hard aan de slag is met de invulling van de basiszorg, onder meer door het verder ontwikkelen van kwaliteitsindicatoren en het opstellen van algemene leveringsvoorwaarden.

Vraag 10

Kunt u aangeven of de bewonersraad van de organisatie ZINN akkoord is gegaan met deze vorm van eigen betalingen?

Antwoord 10

De cliëntenraad is akkoord gegaan met deze vorm van eigen betalingen.